

**«Розбудова співпраці з громадянським суспільством
у країнах Східного партнерства і в Росії»**

Програма «Розбудова співпраці з громадянським суспільством у країнах Східного партнерства і в Росії» (Програма ÖPR) з 2014 року надає підтримку громадянським суспільствам у здійсненні ними своєї ролі як демократичних гравців та їхньої активної співучасті у формуванні трансформаційних процесів у країнах-учасницях Програми.

З метою сприяння свободі, безпеці та добробуту у нашому безпосередньому сусідстві, а отже, і в ЄС та Німеччині, у рамках Програми ÖPR Федеральний уряд підтримує **заходи зі створення та розбудови сталих структур громадянського суспільства для співробітництва між демократичними гравцями недержавного сектору Німеччини, з одного боку, та країн Східного партнерства (Вірменії, Азербайджану, Білорусі, Грузії, Республіки Молдова й України) та із Росії, з іншого боку.**

Програма характеризується налагодженням довгострокових відносин, співпраці на рівних та рівноправного розподілу завдань між партнерами проекту у Німеччині та країнах-учасницях Програми. Програма охоплює весь спектр проектної діяльності у сфері культури та освіти.

На п'ятому році загарбницької війни Росії проти України всупереч нормам міжнародного права та з огляду на подальше звуження простору для діяльності гравців і структур громадянського суспільства у значній частині регіону, їхня підтримка залишається ще більш релевантною.

1. Зміцнення плюралізму та стійкості – задля підтримки розмаїття думок і медіа та протидії маніпуляції та втручання в інформаційне середовище (FIMI).

Плюралізм є установчим елементом сучасних демократій, легітимність яких полягає, насамперед, і у толерантності до розмаїття думок, інтересів та ціннісних орієнтирів у суспільстві.

У рамках Програми Східного партнерства фінансове сприяння надається проектам, які посилюють розмаїття інформації, думок і медіа, протидіють FIMI (Маніпуляція та втручання в інформаційне середовище) та підвищують стійкість проти цього у відповідних країнах. Проекти мають сприяти стійкості суспільства до ненадійної та неправдивої інформації шляхом посилення і підвищення кваліфікації представників медіа, а також завдяки кращому доступу до якісних і плюралістичних (місцевих) медійних пропозицій. З цією метою підтримка може надаватися також заходам для розвитку та використання цифрових технологій захисту.

2. Сприяння обговоренню цінностей та правам людини — для поглиблення взаєморозуміння.

У рамках цієї мети можуть підтримуватися, насамперед, проекти з обміну та культурні проекти. Заходи з організації зустрічей мають сприяти обміну думками щодо фундаментальних цінностей, таких як повага до прав людини, законність державного управління, незалежність судів, право особистості на життя та вільний розвиток, а також принцип прийняття рішень більшістю голосів. Спільне відстоювання цих цінностей також сприяє взаємному розумінню у межах регіону ÖPR та підвищенню обізнаності про ці країни у Німеччині. Придатними для фінансового сприяння є заходи, які поширюють та зміцнюють зазначені основоположні цінності шляхом взаємодії між представниками громадянського суспільства або через проекти у галузі культурної політики, а також сприяють налагодженню зв'язків серед представників громадянського суспільства в країнах-партнерах та у контексті європейської інтеграції та співпраці.

3. Створення перспектив на майбутнє та підтримка демократичних трансформацій — задля зміцнення демократій, боротьби з корупцією та підтримки зближення з ЄС.

У межах цієї мети фінансове сприяння можуть отримати ініціативи, які зміцнюють демократичні прагнення задля створення надійних суспільних перспектив на майбутнє для всіх. Зокрема, в Україні наші пріоритети полягають у підтримці реформ і трансформаційних процесів, також і у контексті інтеграції до ЄС, а також у збереженні та відновленні структур громадянського суспільства, пошкоджених чи зруйнованих внаслідок російської загарбницької війни. Крім того, ми надаємо підтримку, зокрема, проектам, які сприяють процесу вступу до ЄС України, Республіки Молдова, європейській перспективі Грузії, а також зближенню Вірменії з ЄС. У Росії та Білорусі ми зосереджуємо нашу підтримку на тих сегментах громадянського суспільства, які, незважаючи на посилення репресій та, у деяких випадках, діяльність у вигнанні, можуть і надалі впливати на ситуацію у самій країні і, наприклад, відстоювати дотримання основних прав. Придатними для фінансового сприяння є також заходи з академічної, професійної та суспільно-політичної освіти та підвищення кваліфікації, які мотивують до більшої суспільної активності й уможливають політичну і суспільну участь, зокрема маргіналізованих груп. Це охоплює також заходи із підтримки активістів громадянського суспільства та партнерів проектів, які зазнають підвищеного навантаження внаслідок війни, переслідувань, репресій або особливо обтяжливих суспільних контекстів.

4. Підтримка діалогу та зближення — заходи зі зміцнення довіри задля подолання регіональних конфліктів у перспективі.

Придатними для фінансового сприяння є заходи з культурної та освітньої сфер, які слугують запобіганню або подоланню конфліктів і у такій спосіб сприяють створенню умов для порозуміння. Ця мета фінансового сприяння спрямована, насамперед, на країни Південного Кавказу (Вірменію, Азербайджан, Грузію), а також на Республіку Молдова. Вітаються пропозиції щодо проектів, які зосереджують увагу на регіональній перспективі

транскордонного **чорноморського співробітництва** країн-сусідів і у такій спосіб створюють синергію із Чорноморською стратегією ЄС.

Окрім того, впродовж російської загарбницької війни або репресій з боку держави люди з України, Росії та Білорусі залишили свою батьківщину й оселилися в інших країнах Східного партнерства, оскільки вони опинилися у небезпеці через загрози та репресії внаслідок своїх переконань. Придатними для фінансового сприяння є також проекти, які сприяють діалогу та суспільній активності цих людей, зміцнюють їхні зв'язки із громадянським суспільством їхньої нової батьківщини і у такій спосіб роблять внесок до стійких, інклюзивних та демократичних суспільств.

Окрім того, **фінансове сприяння у 2027 році** передбачатиме такі пріоритетні напрямки для окремих країн:

- **Вірменія/Азербайджан:** проектні пропозиції щодо транскордонного сприяння процесу примирення на рівні (громадянського) суспільства.
- **Вірменія:** проектні пропозиції щодо подальшої підтримки зближення Вірменії з ЄС.
- **Білорусь:** сприяння незалежному медіапростору у вигнанні, а також збереженню самобутності білоруської мови та культури.
- **Грузія:** проектні пропозиції щодо підтримки плюралістичного та стійкого громадянського суспільства та медіапростору, а також щодо боротьби з дезінформацією.
- **Україна:** проектні пропозиції, що сприяють досягненню цілей німецько-українського сезону культури 2027/2028.

Формальні передумови (подальшу інформацію ви знайдете у розділі «Поширені запитання та відповіді» FAQ):

Проектам співробітництва у сфері громадянського суспільства фінансове сприяння може надаватися за умови, якщо вони реалізуються **у Німеччині, Вірменії, Азербайджані, Білорусі, Грузії, Республіці Молдова, Україні або в Росії** та охоплюють мінімум дві проектні організації (одна з яких має знаходитися у Німеччині і щонайменше одна – в одній з країн-учасниць Програми). Участь додаткових партнерських організацій з **Франції** та/або **Польщі** у межах співпраці країн «Ваймарського трикутника» дуже вітається. Придатними для фінансового сприяння є також проекти за участі партнерських організацій, які знаходяться у тимчасовому вигнанні у цьому регіоні або у Німеччині.

Фінансове сприяння надається **виключно проектам та структурам у сфері громадянського суспільства**, а не державним чи економічним гравцям.

Кошти фінансового сприяння є проектними коштами. Це означає, що вони підлягають принципу щорічності бюджету. Тому загалом проекти мають бути **завершені** протягом

2027 року, тобто, **до 31.12.2027 року**. Втім, Федеральне міністерство закордонних справ Німеччини вітає також і кількарічні проекти (максимум 3 роки) за умови надання детального та переконливого обґрунтування проекту.

Мінімальна сума фінансування становить 50 000 євро. Витрати на безпекові заходи, пов'язані з проектом є, зазвичай, прийнятними для отримання гранту. Ідеї для проектів (німецькою або англійською мовами) можна подати у період із 07 серпня до 15 вересня 2026 р. виключно через інтернет-сторінку:

<http://oepr.diplo.de>

На цій Інтернет-сторінці ви знайдете подальшу інформацію та інструкції з подання ідей для проектів. Внесення змін до вже поданих ідей для проектів або їхнє подання після кінцевого строку є неможливим.

Грантоотримувачі зобов'язані надавати належні підтвердження про цільове використання коштів та проектні звіти. Вони використовуються Федеральним відомством із закордонних справ та Федеральним міністерством закордонних справ Німеччини для перевірки правильності використання коштів, а також для оцінки успішності проектів та Програми фінансового сприяння загалом. Подальшу інформацію ви отримаєте у загальних та додаткових особливих положеннях за посиланням: *Allgemeine und Besondere Nebenbestimmungen*, а також у рамках ухвалення рішення щодо заявки.

У разі виникнення запитань просимо вас спочатку докладно ознайомитися із розділом «Поширені запитання та відповіді» (FAQ). Якщо ви не зможете там з'ясувати ваші питання, ви можете звернутися до відповідної робочої групи у Федеральному відомстві Німеччини із закордонних справ, яка за потреби перенаправить вас до колег у Федеральному міністерстві закордонних справ. Для цього просимо вас звертатися на електронну пошту: oepr@bfaa.bund.de

У разі виникнення **технічних складнощів** у користуванні інтернет-сторінкою <http://oepr.diplo.de> просимо вас звертатися до пані Юлії Мельтке (ел. пошта: f-pf-1-1-8@bfaa.bund.de) та пані Жанетт Стефаняк (ел. пошта: f-pf-1-1-5@bfaa.bund.de).